

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta annetun lain 5 ja 27 §:n, maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annetun lain sekä meijerikohtaisesta kiintiömaksusta annetun lain 1 ja 28 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan maidon kaksihintajärjestelmään kuuluvien maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta annetun lain ja maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annetun lain voimassaoloaikaa jatkettavaksi vuoden 1994 elokuun loppuun. Lakeihin sisältyvää kiintiökautta ehdotetaan samalla muutettavaksi siten, että kiintiökausi muutetaan vuodesta 1993 alkavaksi 1 päivänä syyskuuta ja päättyväksi seuraavan kalenterivuoden elokuun viimeisenä päivänä. Siirtymävaiheessa ensimmäinen kausi olisi kuitenkin tammikuun 1 päivän 1992 ja elokuun 31 päivän 1993 välinen aika. Vuonna 1992 vuosikiintiönsä ylittäneiltä perityt kiintiömaksut palautettaisiin tuottajille ehdotetun lain tultua voimaan.

Tuotantorakenteen parantamiseksi tuotantoyksikön kokoa suurentamalla ehdotetaan siirryttäväksi järjestelmään, jonka mukaan maaseutupiiri lakkauttaessaan tuotantokiintiön voisi heti myöntää lisäkiintiön, jonka suuruus olisi 75 prosenttia lakkautetun kiintiön perusteella edellisen kalenterivuoden aikana tuotetusta maitomäärästä, milloin kiintiön lakkauttaminen ei johdu valtion tai maatalousyrittäjien

eläkelaitoksen kanssa tehdystä maataloustuotannon vähentämis- tai luopumissopimuksesta. Poikkeuksen muodostaisivat Ahvenanmaan maakunta, Lapin ja Kainuun maaseutupiirien alueet sekä Oulun maaseutupiiriin kuuluvat Kuusamon, Taivalkosken ja Pudasjärven kunnat, joissa lisäkiintiöiden määrä vuosittain riippuisi pelkästään siitä, paljonko tuotanto jää laissa säädetyn litramäärän alle. Lisäksi ehdotetaan, että tuotantokiintiöitä voitaisiin yhdistää myös silloin, kun maidontuottaja ostaa koko maatilan tai pääosan sen pelloista. Vuokraustapauksessa kiintiöt voitaisiin yhdistää määrääjäksi. Samalla ehdotetaan, että nykyinen kiintiön yläraja 156 000 litraa poistettaisiin.

Kaksihintajärjestelmän jatkamiseen liittyen meijerikohtaisesta kiintiömaksusta annetun lain voimassaoloa ehdotetaan jatkettavaksi kolmella vuodella.

Esitys liittyy valtion vuoden 1993 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

1.1. Maidon tuotanto- ja markkinatilanne

Maidon kaksihintajärjestelmän tultua voimaan vuoden 1985 alusta maidontuotanto kääntyi laskuun ja se aleni vuoden 1989 jälkipuoliskolle saakka. Vuonna 1990 meijerimaidon määrä nousi edellisvuotta korkeam-

malle tasolle ja se oli koko vuonna yhteensä 2 600 miljoonaa litraa. Vuonna 1991 meijerimaidon kokonaismäärä oli 2 345 miljoonaa litraa. Rasvataseen mukaan laskettuna tuotanto on ylittänyt kulutuksen 28 prosentilla. Nesteomavaraisuus on 113 prosenttia.

Seuraavassa on esitetty lypsykarjataloutta koskevia tunnuslukuja:

	1985	1988	1989	1990	1991	+/-% ed.v.
Maidonlähettäjien lukumäärä	65 752	52 843	47 991	45 489	38 101	-16,2
Lehmien lukumäärä, 1 000 kpl	621	535	509	492	441	-10,3
Keskituotos, l	4 812	4 990	5 246	5 547	5 620	+ 1,3
Maitoa meijeriin, milj. l	2 808	2 531	2 547	2 600	2 345	+ 2,1
Valtion markkinoimisvastuun enimmäismäärä, milj. l	2 730	2 660	2 625	2 550	2 375	- 4,9
Omavaraisuus, rasvataseen mukaan %	131	129	132	143	128	-10,5
— nesteomavaraisuuden mukaan %		121	121	122	113	- 7,4
Maitotaloustuotteiden vientituki, milj.mk	1 306	1 191	1 177	1 432	1 441	+ 0,6
Tuotantokiintiöt, milj. l		3 040	3 070	3 020	2 980	-1,3
Kiintiömaksut, milj. mk	27	26	30	58	60	+ 3,4
Kiintiöiden lakkautukset, milj. l	24	310	250	122		

Maidon kiintiömaksuja perittiin vuodelta 1991 yhteensä hieman yli 60 miljoonaa markkaa. Maidon vientikustannusmaksua, joka sinänsä ei kuulu maidon kaksihintajärjestelmään, kannettiin vuodelta 1991 maidon rasvapitoisuuden perusteella 124 miljoonaa markkaa.

1.2. Maidontuotantoa ohjaava lainsäädäntö

1.2.1. Maataloustulolaki

Vuoden 1990 alusta voimaan tullut maataloustulolaki (736/89) koskee hinnoitteluvuosia 1990/91—1994/95. Maataloustulolain soveltamisesta vuosina 1991 ja 1992 on säädetty eräitä poikkeuksia laeilla (1386/91 ja 1667/91). Valtio vastaa kokonaan maitotuotteiden vientikustannuksista siltä osin kuin meijerimaidon määrä on enintään 2 150 miljoonaa litraa vuonna 1992, 2 240 miljoonaa litraa vuonna 1993 ja 2 240 miljoonaa litraa vuonna 1994 sekä 90 prosentista vientikustannuksista siltä osin kuin maitomäärä ylittää mainitun määrän mutta ei 2 325 miljoonaa litraa vuonna 1993 ja

2 300 miljoonaa litraa vuonna 1994 ja 50 prosentista vientikustannuksista siltä osin kuin maitomäärä ylittää 2 150 mutta ei 2 300 miljoonaa litraa vuonna 1992, 2 325 miljoonaa litraa mutta ei 2 475 miljoonaa litraa vuonna 1993 ja 2 300 miljoonaa litraa mutta ei 2 450 miljoonaa litraa vuonna 1994. Maataloustuotajien osuus vientikustannuksista peritään maataloustuotteiden markkinoimismaksuina ja muina maksuina sekä veroina sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään. Maidon kiintiömaksun lisäksi maidosta peritään nykyisin meijeri-kohtaista kiintiömaksua sekä maidon vientikustannusmaksua.

1.2.2. Lupa- ja sopimusjärjestelmät

Nautakarjayritysten perustamista ja laajentamista on säännelty vuodesta 1979 kotieläinlupalainsäädännöllä. Kotieläintuotannon ohjauksesta annetun lain (1305/90) mukaan toiminta on edelleen luvanvaraista tietyissä rajoissa. Lupajärjestelmä ei vuoden 1984 jälkeen ole koskenut lypsykarjataloutta eikä nykyisin myöskään emolehmiä.

Vuonna 1990 ja vuoden 1991 alussa tehtiin maataloustuotannon tasapainottamisesta annetun lain (1261/89) nojalla viisivuotisia maidontuotannon vähentämissopimuksia kaikkiaan 5 800 tuottajan kanssa yhteensä noin 219 miljoonasta maitolitrasta. Vuonna 1992 on tarkoituksena tehdä maidontuotannon lopettamissopimuksia edelleen noin 100 miljoonan litran tuotannosta siten kuin maataloustuotannon vähentämissopimuksista vuonna 1992 annetussa valtioneuvoston päätöksessä 64/92 määrätään. Maidontuotantoa vähentäneen myös keväällä 1992 maataloustuloratkaisussa annettavaksi sovittu laki luopumiskorvauksesta, jota sovellettaisiin eläkkeelle siirtyviin tuottajiin 1 päivästä tammikuuta 1993.

1.2.3. Maidon kaksihintajärjestelmä

Vuoden 1985 alusta käyttöön otettu maidon kaksihintajärjestelmä perustuu maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta annettuun lakiin (569/84), jäljempänä kiintiömaksulaki, ja maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annettuun lakiin (570/84), jäljempänä tuotantokiintiöilaki. Lait on annettu yksivuotisina ja niiden voimassaoloaika on jatkettu vuodeksi kerrallaan. Lainsäädäntö on keskeisiltä periaatteiltaan pysynyt koko ajan samana. Nykyiset lait ovat voimassa vuoden 1992 loppuun saakka.

Kiintiömaksulain mukaan meijeriliikkeen harjoittaja on velvollinen suorittamaan kuukausittain kiintiömaksua niiltä vastaanottamiltaan maitolitroilta, jotka ylittävät maidontuottajalle tuotantokiintiöilain nojalla vahvistetun vuotuisen tuotantokiintiön. Meijeriliikkeen on vähennettävä kiintiömaksua vastaava määrä asianomaiselle maidontuottajalle maksettavasta maidon hinnasta. Kiintiömaksun suuruus on nykyisin 205 penniä litralta. Tarkoituksena on ollut, että maksun suuruus vastaa maidon viennistä kulloinkin aiheutuneita kustannuksia.

Kaksihintajärjestelmään liittyi vuoteen 1990 saakka mahdollisuus lisäkiintiöiden ja niin sanottujen kohtuuskiintiöiden myöntämiseen vuosittain erikseen säädetyillä perusteilla. Vuoden 1991 jälkeen lisäkiintiöitä tai kohtuuskiintiöitä ei ole myönnetty, sillä järjestelmät poistettiin tuotantokiintiöilaista lain voimassaoloa vuodelle 1991 jatkettaessa.

1.2.4. Meijerikohtainen kiintiömaksu

Maidon kaksihintajärjestelmään on vuodesta

1989 liittynyt meijerikohtaisesta kiintiömaksusta annettu laki (1303/88). Lain 1 §:n mukaan valtiolle on suoritettava maataloustulolaissa tarkoitettuna markkinoimismaksuna meijerikohtaista kiintiömaksua, joka katsotaan osaksi maataloustulolain 15 §:ssä tarkoitettua maataloustuottajien osuutta maataloustuotteiden vientikustannuksista. Velvollinen suorittamaan kiintiömaksua on jokainen meijeriliikkeen harjoittaja. Kiintiömaksun suuruus on nykyisin 50 penniä litralta meijerin perustuotantomäärän ylittävstä maitomäärästä.

2. Esityksen tavoitteet ja ehdotetut muutokset

Maidon kaksihintajärjestelmää ehdotetaan jatkettavaksi. Lait olisivat voimassa elokuun 31 päivään 1994 saakka ja kiintiökaudeksi tulisi syyskuun 1 päivän ja elokuun 31 päivän välinen aika. Tämä vastaisi samaa ajanjaksoa, jolta maidon tuotantotuesta annetun valtioneuvoston päätöksen (683/91) nojalla maksetaan maidon tuotantotukea. Siirtymävaiheessa ensimmäinen kiintiökausi alkaisi 1 päivänä tammikuuta 1992 ja päättyisi vuoden 1993 elokuun lopussa. Siirtymäkauden kiintiö olisi vuosikiintiö kerrottuna luvulla 1,7. Lisäkiintiöitä myönnettäisiin vain sitä mukaa kuin kiintiöitä vapautuu tuottajien lopettaessa tuotantonsa ilman valtion tai maatalousryttäjien eläkelaitoksen kanssa tehtyä sopimusta. Ahvenanmaan maakunnassa, Lapin ja Kainuun maaseutupiirien alueella sekä Oulun maaseutupiiriin kuuluvissa Kuusamon, Taivalkosken ja Pudasjärven kunnissa lisäkiintiöitä myönnettäisiin pelkästään se määrä, jolla tuotanto alittaa laissa vahvistetun tuotantotavoitteen, joka perustuu vuonna 1991 tuotettuun maitomäärään. Tavoitteena on, että meijerimaidon kokonaismäärä alittaisi 2 250 miljoonaa litraa syyskuun 1 päivän 1992 ja elokuun 31 päivän 1993 välisenä aikana ja 2 200 miljoonaa litraa syyskuun 1 päivän 1993 ja elokuun 31 päivän 1994 välisenä aikana. Maidon kiintiömaksu ehdotetaan pysyttäväksi ennallaan.

Vuoden 1992 aikana valtiolle tilitetyt kiintiömaksut palautettaisiin tuottajille kiintiömaksulain voimaantulon jälkeen. Tämän vuoksi ehdotetaan kiintiömaksulain 5 §:n 1 momenttia muutettavaksi siten, että lopullinen kiintiömaksu perittäisiin koko kaudelta siitä määrästä, jolla tuotanto ylittää litramäärän, joka saa-

daan, kun tuottajalle vahvistettu kiintiö kerrotaan luvulla 1,7. Vuoden 1991 tammikuun ja elokuun välisenä aikana tuotetun maitomäärän suhde koko vuoden tuotantoon oli 69,8 prosenttia. Kiintiökauden muuttamisen johdosta ehdotetaan tehtäväksi tekninen muutos myös maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annetun lain 3 §:n 1 momenttiin.

Tuotantokiintiölain 13 §:n 4 momenttiin ehdotetun muutoksen tarkoituksena on lisätä kiintiöiden siirrettävyyttä. Tämä tapahtuisi siten, että tuottajan ostaessa tai vuokrattaessa koko maatilan tai pääosan sen pelloista, maatilan kiintiön perusteella edellisen kalenterivuoden aikana tuotettu maitoliträmäärä yhdistettäisiin hakemuksesta hakijan kiintiöön edellyttäen, ettei sanotulla tilalla ole voimassa valtion tai maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kanssa tehtyä maataloustuotannon vähentämistä tai luopumissopimusta. Puolisoiden osalta ei kuitenkaan edellytettäisi, että tilat muodostaisivat maatilataloudellisen kokonaisuuden. Tähän asti puolisoitten kiintiöiden litramäärät on laskettu yhteen. Jos kysymyksessä on vuokraus, kiintiöt voitaisiin yhdistää vain vuokrasopimuksen päättyessä kulumassa olevan kiintiökauden loppuun.

Tuotantokiintiölakiin lisättäväksi ehdotetun 14 §:n mukaan lisäksi kiintiöitä voitaisiin lain voimassaoloaikana myöntää kunkin maaseutupiirin alueella sellainen määrä, joka vastaa 75 prosenttia lakkautettujen tuotantokiintiöiden perusteella edellisen kalenterivuoden aikana tuotetusta maitomäärästä. Koska lisäksi kiintiöinä palautettaviin maitomääriin ei ole tarkoituksenmukaista lukea sellaisten maidontuottajien tuottamaa maitoa, jotka ovat tehneet maidontuotannon vähentämissopimuksista annetun valtioneuvoston päätöksen (64/92) mukaisen maidontuotannon vähentämissopimuksen tai maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kanssa luopumissopimuksen, ehdotetaan, ettei sanottuja maidontuottajia otettaisi huomioon lakkautettuja tuotantokiintiöitä edellä tarkoitettulla tavalla laskettaessa yhteen. Lakkautettuihin tuotantokiintiöihin ei myöskään luettaisi niitä tuotantokiintiöitä, jotka on lakkautettu kiintiöiden siirron yhteydessä esimerkiksi sukupolvenvaihdostapauksissa. Ahvenanmaan maakunnassa sekä Lapin ja Kainuun maaseutupiiriin alueella samoin kuin Oulun maaseutupiiriin kuuluvissa Kuusamon, Taivalkosken ja Pudasjärven kunnissa myönnettäisiin lisäksi kiintiöitä kuitenkin sellainen määrä, jolla meijerimaidon määrä

edellisen vuoden aikana on Ahvenanmaan maakunnassa alittanut 14 miljoonaa litraa, Lapin maaseutupiiriin alueella 100 miljoonaa litraa, Kainuun maaseutupiiriin alueella 70 miljoonaa litraa sekä Oulun maaseutupiiriin kuuluvissa Kuusamon, Taivalkosken ja Pudasjärven kunnissa yhteensä 32 miljoonaa litraa. Tarkoituksena on estää maidontuotannon liian nopea väheneminen muun muassa vuonna 1991 ja 1992 tehtyjen maidontuotannon vähentämissopimusten vuoksi harvaanasutuilla ja tuotanto-olosuhteiltaan epäedullisilla alueilla. Ehdotettu 2 momentin poikkeussäännös vastaa Euroopan yhteisöjen (EY) suunnitellun maitoreformin periaatteita, joiden mukaan osa leikatavista kiintiöistä ohjattaisiin vuoristo- tai kehitysalueille taikka laajaperäistä tuotantoa harjoittaville tiloille tai esimerkiksi nuorille tuottajille. Lisäksi EY:n jäsenmaiden tulisi luoda maidontuotannon lopettamisjärjestelmä, jossa vapautuvat kiintiöt ohjattaisiin pienille ja keskiuurille tuottajille, jotta niiden ei tarvitsisi vähentää tuotantoaan. Samalla ehdotetaan poistettavaksi lain 16 §:n 1 momentin rajoitus, jonka mukaan tuotantokiintiötä ei saa vahvistaa 30 lypsylehmän tuotantoa suuremmaksi, sekä 2 momentin rajoitus vahvistettavan kiintiön 156 000 litran ylärajasta.

Kaksihintajärjestelmän jatkamiseen liittyen meijerikohtaisesta kiintiömaksusta annettua lakia ehdotetaan jatkettavaksi vuoden 1994 loppuun. Meijerin perustuotantomäärä ja kiintiömaksun suuruus ehdotetaan pidettäväksi ennallaan.

3. Asian valmistelu

Esitys perustuu valtion ja maataloustuottajajärjestöjen välillä keväällä 1992 tehdyssä maataloustuotantokorjauksessa sovittuihin perusteisiin sekä maidon kaksihintajärjestelmän neuvottelukunnan selvityksiin.

4. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole organisatorisia vaikutuksia valtionhallinnossa.

Maidon kaksihintajärjestelmällä pyritään

kattamaan maitotaloustuotteiden ylijäämän viennistä aiheutuvia kustannuksia.

Maidon kiintiömaksun tuotoksi vuonna 1993 arvioidaan 25 miljoonaa markkaa.

Esitys liittyy valtion vuoden 1993 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

5. Muut esitykseen vaikuttavat seikat

Maataloustuotteiden kauppaa koskevissa kansainvälisissä neuvotteluissa pyrkimyksenä on ollut vähentää maataloustuotteiden vientitukea, mikä on myös esityksessä tarkoitettun järjestelmän tavoitteena maitotuotteiden osalta. Esitys vastaa tavoitteiltaan useissa EY:n jäsenmaissa käytössä olevia kiintiöjärjestelmiä.

Euroopan talousalueesta on tehty sopimus (ETA-sopimus). Maatalouspolitiikka jäi ETA-sopimuksessa kunkin sopijavaltion sisäiseksi asiaksi. Suomi on myös jättänyt jäsenhakemuksen EY:lle. Jäsenyys toteutunee aikaisintaan vuonna 1995. Esityksellä ei siten ole välittömiä yhtymäkohtia Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen.

6. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan heti, kun lait on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta annetun lain 5 ja 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta 27 päivänä heinäkuuta 1984 annetun lain (569/84) 5 §:n 1 momentti ja 27 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 1 momentti 22 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1257/89) ja 27 §:n 1 momentti 30 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1661/91), seuraavasti:

5 §

Maidon kiintiömaksua on suoritettava kunkin maidontuottajan osalta sen maitoliträmäärän perusteella, jolla meijeriin toimitettavan maidon määrä syyskuun 1 päivän ja elokuun 31 päivän välisenä maksukautena ylittää tuottajalle vahvistetun kiintiön. Edellä olevasta poiketen kiintiömaksua peritään kunkin maidontuottajan osalta tammikuun 1 päivän 1992 ja elokuun 31 päivän 1993 välisen ajan käsiteltävänä maksukautena maitoliträmäärästä, joka ylittää tuottajalle vahvistetun luvulla 1,7 kerrotun tuotantokiintion määrän. Meijerin vuodelta 1992 vastaanottamastaan maidosta suoritettamat kiintiömaksut palautetaan kiintiömaksuvelvolliselle.

27 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1985 ja se koskee tammikuun 1 päivän 1985 ja elokuun 31 päivän 1994 väliseltä ajalta suoritettavia kiintiömaksuja. Asetuksella voidaan säätää tämän lain estämättä kiintiömaksuvelvollisen eduksi poikkeuksia kiintiömaksun suorittamisvelvollisuuden ajankohdasta tämän lain voimaantulon jälkeisen ensimmäisen maksukauden osalta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

2.

Laki**maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä 27 päivänä heinäkuuta 1984 annetun lain (570/84) 3 §:n 1 momentti, 13 §:n 4 momentti, 16 § ja 34 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 1 momentti ja 13 §:n 4 momentti 31 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (1086/85), 16 § muutettuna viimeksi mainitulla lailla ja 28 päivänä joulukuuta 1990 annetulla lailla (1312/90) ja 34 §:n 1 momentti 30 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1662/91), sekä

lisätään lakiin siitä mainitulla 28 päivänä joulukuuta 1990 annetulla lailla kumotun 14 §:n tilalle uusi 14 § seuraavasti:

3 §

Tuotantokiintiö koskee maidontuottajan vuoden 1992 tammikuun 1 päivän ja vuoden 1993 elokuun 31 päivän välisenä sekä sen jälkeen syyskuun 1 päivän ja sitä seuraavan elokuun 31 päivän välisenä aikana meijeriin toimittamaa maitoa. Jos maidontuottaja aloittaa maidon toimittamisen meijeriin kesken mainittua ajanjaksoa ja hänelle siirretään tuotantokiintiö 13 §:n 1 momentin nojalla, pidetään aloittamisjakson maidontuotantona maatilan aikaisemman omistajan tai haltijan kyseisen ajanjakson aikana tilalta meijeriin toimittaman maitomäärän ja uuden tuottajan toimittaman maitomäärän yhteismäärää.

13 §

Milloin tuottaja on ostanut tai vuokrannut koko maatilan tai pääosan sen pelloista tai jos kysymyksessä ovat aviopuolisot, joille on vahvistettu erilliset tuotantokiintiöt, voidaan maatilojen kiintiöt hakemuksesta yhdistää siten, että hakijan kiintiöön lisätään yhdistettävän kiintiön perusteella edellisen kalenterivuoden aikana meijeriin toimitetun maidon litramäärä edellyttäen, ettei sanotulla tilalla ole voimassa valtion tai maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kanssa tehtyä maataloustuotannon vähentämis- tai luopumissopimusta. Muiden kuin puolisoiden osalta edellytyksenä on lisäksi, että maatilat muodostavat maatilataloudellisen kokonaisuuden, jota voidaan hoitaa samasta talouskeskuksesta käsin. Jos kysymyksessä on tilan tai sen peltojen vuokraus, kiintiöt voidaan yhdistää vain sen kiintiökauden loppuun, jonka aikana vuokrasopimus päättyy.

14 §

Uusia tuotantokiintiöitä voidaan muissa kuin 12 ja 13 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vahvistaa ja vahvistettuja tuotantokiintiöitä korottaa kunkin maaseutupiirin alueella määrää, joka vastaa 75 prosenttia lakkautettujen tuotantokiintiöiden perusteella edellisen kalenterivuoden aikana tuotetusta maitomäärästä silloin, kun lakkauttaminen johtuu maatilan maidontuotannon lopettamisesta kokonaan eikä kysymyksessä ole valtion tai maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kanssa tehty lopettamis- tai luopumissopimus.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, voidaan Ahvenanmaan maakunnassa, Lapin ja Kainuun maaseutupiirien alueilla sekä Oulun maaseutupiiriin kuuluvissa Kuusamon, Taivalkosken ja Pudasjärven kunnissa vahvistettuja kiintiöitä korottaa enintään sillä määrällä, jolla meijerimaidon määrä edellisen vuoden aikana on Ahvenanmaan maakunnassa alittanut 14 miljoonaa litraa, Lapin maaseutupiirin alueella 100 miljoonaa litraa, Kainuun maaseutupiiriin alueella 70 miljoonaa litraa sekä Oulun maaseutupiiriin kuuluvissa Kuusamon, Taivalkosken ja Pudasjärven kunnissa yhteensä 32 miljoonaa litraa.

Tässä pykälässä tarkoitettuja tuotantokiintiöitä vahvistettaessa on lisäksi noudatettava, mitä 15—18 §:ssä säädetään.

16 §

Tuotantokiintiö voidaan 13 §:n 3 ja 4 momentissa ja 14 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vahvistaa vastaamaan suuruudeltaan enintään niin monen lypsylehmän tuotantoa, että maatilalta on mahdollisuus saada vähintään puolet niiden tarvitsemasta rehusta. Valtioneuvoston määräämistä erityisistä syistä voidaan kuitenkin

kin sallia poikkeaminen tämän lain rehuomavaraisuutta koskevista säännöksistä, jos sitä on kohtuuskäytökohdat huomioon ottaen pidettävä tarpeellisenä. Päätöksen rehuomavaraisuussäännöksistä poikkeamisesta tekee maatilahalitus.

Tuotantokiintiötä määrättäessä on voimassa, mitä 10 §:n 1 momentissa säädetään. Tuotantokiintiötä korotettaessa voidaan kuitenkin ensisen lypsylehmämäärän osalta käyttää kyseisen karjan keskituotoksen perusteella laskettua litramäärää.

34 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1985 ja sen mukaisia kiintiöitä sovelle-

taan 31 päivään elokuuta 1994 saakka. Tällä lailla kumotaan kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annettuun lakiin (1080/81) sisältyvät lypsykarjataloutta koskevat säännökset. Lypsykarjatalouden harjoittamista tai laajentamista koskevat lupahakemukset, jotka ovat vireillä tämän lain tullessa voimaan, on käsiteltävä kuitenkin loppuun mainitun lain säännösten mukaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 . Vuoden 1992 maidontuotantoon sovellettuja tuotantokiintiöitä sovelletaan ilman eri toimenpiteitä 31 päivään elokuuta 1994 saakka.

3.

Laki

meijerikohtaisesta kiintiömaksusta annetun lain 1 ja 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan meijerikohtaisesta kiintiömaksusta 29 päivänä joulukuuta 1988 annetun lain (1303/88) 1 ja 28 §, sellaisina kuin ne ovat 30 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1663/91), seuraavasti:

1 §

Valtiolle on vuosilta 1993—94 suoritettava maataloustulolaisissa (736/89) tarkoitettuna markkinoimismaksuna meijerikohtaista kiintiömaksua, jäljempänä kiintiömaksu, sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Kiintiömaksut katsotaan osaksi maataloustulolain 15 §:ssä tarkoitettua maataloustuottajien osuutta maataloustuotteiden vientikustannuksista.

28 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1989 ja se on voimassa vuoden 1994 loppuun.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Martti Pura*

1.

Laki**maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta annetun lain 5 ja 27 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maidon väliaikaisesta kiintiömaksusta 27 päivänä heinäkuuta 1984 annetun lain (569/84) 5 §:n 1 momentti ja 27 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 1 momentti 22 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1257/89) ja 27 §:n 1 momentti 30 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1661/91), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Maidon kiintiömaksua on suoritettava kunkin maidontuottajan osalta sen maitoliträmäärän perusteella, jolla meijeriin toimitettavan maidon määrä tammikuun 1 päivän ja joulukuun 31 päivän välisen ajan käsittävänä maksukautena ylittää maidontuottajan tuotantokiintiön mukaisen maitoliträmäärän.

5 §

Maidon kiintiömaksua on suoritettava kunkin maidontuottajan osalta sen maitoliträmäärän perusteella, jolla meijeriin toimitettavan maidon määrä *syyskuun* 1 päivän ja *elokuun* 31 päivän välisenä maksukautena ylittää *tuottajalle vahvistetun kiintiön*. *Edellä olevasta poiketen kiintiömaksua peritään kunkin maidontuottajan osalta tammikuun 1 päivän 1992 ja elokuun 31 päivän 1993 välisen ajan käsittävänä maksukautena maitoliträmäärästä, joka ylittää tuottajalle vahvistetun luvulla 1,7 kerrotun tuotantokiintiön määrän. Meijerin vuodelta 1992 vastaanotetaan maidosta suorittamat kiintiömaksut palautetaan kiintiömaksuvelvolliselle.*

27 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1985 ja se koskee tammikuun 1 päivän 1985 ja joulukuun 31 päivän 1992 väliseltä ajalta suoritettavia kiintiömaksuja. Asetuksella voidaan säätää tämän lain *säännösten* estämättä kiintiömaksuvelvollisen eduksi poikkeuksia kiintiömaksun suorittamisvelvollisuuden ajankohdasta tämän lain voimaantulon jälkeisen ensimmäisen maksukauden osalta.

27 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1985 ja se koskee tammikuun 1 päivän 1985 ja *elokuun* 31 päivän 1994 väliseltä ajalta suoritettavia kiintiömaksuja. Asetuksella voidaan säätää tämän lain estämättä kiintiömaksuvelvollisen eduksi poikkeuksia kiintiömaksun suorittamisvelvollisuuden ajankohdasta tämän lain voimaantulon jälkeisen ensimmäisen maksukauden osalta.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 _____*

2.

Laki

maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maidon väliaikaisista tuotantokiintiöistä 27 päivänä heinäkuuta 1984 annetun lain (570/84) 3 §:n 1 momentti, 13 §:n 4 momentti, 16 § ja 34 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 1 momentti ja 13 §:n 4 momentti 31 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (1086/85), 16 § muutettuna viimeksi mainitulla lailla ja 28 päivänä joulukuuta 1990 annetulla lailla (1312/90) ja 34 §:n 1 momentti 30 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1662/91), sekä

lisätään lakiin siitä mainitulla 28 päivänä joulukuuta 1990 annetulla lailla kumotun 14 §:n tilalle uusi 14 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Tuotantokiintiö koskee maidontuottajan tammikuun 1 päivän ja sitä seuraavan joulukuun 31 päivän välisenä aikana meijeriin toimittamaa maitoa. Jos maidontuottaja aloittaa maidon toimittamisen meijeriin kesken mainitua vuosijaksoa ja hänelle siirretään tuotantokiintiö 13 §:n 1 momentin nojalla, pidetään aloittamisjakson maidontuotantona maatilan aikaisemman omistajan tai haltijan kyseisen vuosijakson aikana tilalta meijeriin toimittaman maitomäärän ja uuden tuottajan toimittaman maitomäärän yhteismäärää.

3 §

Tuotantokiintiö koskee maidontuottajan vuoden 1992 tammikuun 1 päivän ja vuoden 1993 elokuun 31 päivän välisenä sekä sen jälkeen syyskuun 1 päivän ja sitä seuraavan elokuun 31 päivän välisenä aikana meijeriin toimittamaa maitoa. Jos maidontuottaja aloittaa maidon toimittamisen meijeriin kesken mainitua ajanjaksoa ja hänelle siirretään tuotantokiintiö 13 §:n 1 momentin nojalla, pidetään aloittamisjakson maidontuotantona maatilan aikaisemman omistajan tai haltijan kyseisen ajanjakson aikana tilalta meijeriin toimittaman maitomäärän ja uuden tuottajan toimittaman maitomäärän yhteismäärää.

13 §

Jos puolisoille on vahvistettu erilliset tuotantokiintiöt, voidaan heille vahvistaa hakemuksesta yhteinen, enintään aikaisemmin vahvistettujen kiintiöiden yhteismäärää vastaava tuotantokiintiö. Edellytyksenä on, että heidän omistuksessaan tai hallinnassaan olevat maatilat muodostavat maatilataloudellisen kokonaisuuden, jota voidaan hoitaa samasta talouskeskuksesta käsin.

Milloin tuottaja on ostanut tai vuokrannut koko maatilan tai pääosan sen pelloista tai jos kysymyksessä ovat aviopuolisot, joille on vahvistettu erilliset tuotantokiintiöt, voidaan maatalojen kiintiöt hakemuksesta yhdistää siten, että hakijan kiintiöön lisätään yhdistettävän kiintiön perusteella edellisen kalenterivuoden aikana meijeriin toimitetun maidon litramäärä edellyttäen, ettei sanotulla tilalla ole voimassa valtion tai maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kanssa tehtyä maataloustuotannon vähentämistä tai luopumissopimusta. Muiden kuin puolisoitten osalta edellytyksenä on lisäksi, että maatilat muodostavat maatilataloudellisen kokonaisuuden, jota voidaan hoitaa samasta talouskeskuksesta käsin. Jos kysymyksessä on tilan tai sen peltojen vuokraus, kiintiöt voidaan yhdistää vain sen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kiintiökauden loppuun, jonka aikana vuokrasopimus päättyy.

14 §

Uusia tuotantokiintiöitä voidaan muissa kuin 12 ja 13 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vahvistaa ja vahvistettuja tuotantokiintiöitä korottaa kunkin maaseutupiirin alueella määrä, joka vastaa 75 prosenttia lakkautettujen tuotantokiintiöiden perusteella edellisen kalenterivuoden aikana tuotetusta maitomäärästä silloin, kun lakkauttaminen johtuu maatilan maidontuotannon lopettamisesta kokonaan eikä kysymyksessä ole valtion tai maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kanssa tehty lopettamis- tai luopumissopimus.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, voidaan Ahvenanmaan maakunnassa, Lapin ja Kainuun maaseutupiirien alueilla sekä Oulun maaseutupiiriin kuuluvissa Kuusamon, Taivalkosken ja Pudasjärven kunnissa vahvistettuja kiintiöitä korottaa enintään sillä määrällä, jolla meijerimaidon määrä edellisen vuoden aikana on Ahvenanmaan maakunnassa alittanut 14 miljoonaa litraa, Lapin maaseutupiirin alueella 100 miljoonaa litraa, Kainuun maaseutupiirin alueella 70 miljoonaa litraa sekä Oulun maaseutupiiriin kuuluvissa Kuusamon, Taivalkosken ja Pudasjärven kunnissa yhteensä 32 miljoonaa litraa.

Tässä pykälässä tarkoitettuja tuotantokiintiöitä vahvistettaessa on lisäksi noudatettava, mitä 15—18 §:ssä säädetään.

16 §

Tuotantokiintiö voidaan 13 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa vahvistaa vastaamaan suuruudeltaan enintään niin monen lypsylehmän tuotantoa, että maatilalta on mahdollisuus saada vähintään puolet niiden tarvitsemasta rehusta. *Tuotantokiintiötä ei saa tällöin vahvistaa 30 lypsylehmän lukumäärää suurempaa maitoliträmäärää vastaavaksi.* Valtioneuvoston määräämistä erityisistä syistä voidaan kuitenkin sallia poikkeaminen tämän lain rehuomavaraisuutta koskevista säännöksistä, jos sitä on kohtuusnäkökohdat huomioon ottaen pidettävä tarpeellisenä. Päätöksen rehuomavaraisuussäännöksistä poikkeamisesta tekee maatilahallitus.

Tuotantokiintiötä määrättäessä on voimassa mitä 10 §:n 1 momentissa on säädetty, *kuitenkin siten, että tuotantokiintiötä korotettaessa voi-*

16 §

Tuotantokiintiö voidaan 13 §:n 3 ja 4 momentissa ja 14 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vahvistaa vastaamaan suuruudeltaan enintään niin monen lypsylehmän tuotantoa, että maatilalta on mahdollisuus saada vähintään puolet niiden tarvitsemasta rehusta. Valtioneuvoston määräämistä erityisistä syistä voidaan kuitenkin sallia poikkeaminen tämän lain rehuomavaraisuutta koskevista säännöksistä, jos sitä on kohtuusnäkökohdat huomioon ottaen pidettävä tarpeellisenä. Päätöksen rehuomavaraisuussäännöksistä poikkeamisesta tekee maatilahallitus.

Tuotantokiintiötä määrättäessä on voimassa, mitä 10 §:n 1 momentissa *säädetään.* Tuotantokiintiötä korotettaessa voidaan *kuitenkin enti-*

Voimassa oleva laki

daan entisen lypsylehmämäärän osalta käyttää kyseisen karjan keskituotoksen perusteella laskettua litramäärää. *Tuotantokiintiötä ei saa tällöin kuitenkaan vahvistaa 156 000 litraa suuremmaksi.*

34 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1985 ja sen mukaisia kiintiöitä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 1992 saakka. Tällä lailla kumotaan kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annettuun lakiin (1080/81) sisältyvät lypsykarjataloutta koskevat säännökset. Lypsykarjatalouden harjoittamista tai laajentamista koskevat lupahakemukset, jotka ovat vireillä tämän lain voimaan tullessa, on käsiteltävä kuitenkin loppuun mainitun lain säännösten mukaan.

Ehdotus

sen lypsylehmämäärän osalta käyttää kyseisen karjan keskituotoksen perusteella laskettua litramäärää.

34 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1985 ja sen mukaisia kiintiöitä sovelletaan 31 päivään *elokuuta 1994* saakka. Tällä lailla kumotaan kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annettuun lakiin (1080/81) sisältyvät lypsykarjataloutta koskevat säännökset. Lypsykarjatalouden harjoittamista tai laajentamista koskevat lupahakemukset, jotka ovat vireillä tämän lain tullessa voimaan, on käsiteltävä kuitenkin loppuun mainitun lain säännösten mukaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 . Vuoden 1992 maidontuotantoon sovellettuja tuotantokiintiöitä sovelletaan ilman eri toimenpiteitä 31 päivään elokuuta 1994 saakka.

3.

Laki**meijerikohtaisesta kiintiömaksusta annetun lain 1 ja 28 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan meijerikohtaisesta kiintiömaksusta 29 päivänä joulukuuta 1988 annetun lain (1303/88) 1 ja 28 §, sellaisina kuin ne ovat 30 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1663/91), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Valtiolle on vuodelta 1992 suoritettava maataloustulolaisissa (736/89) tarkoitettuna markkinomismaksuna meijerikohtaista kiintiömaksua, jäljempänä kiintiömaksu, sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Kiintiömaksut katsotaan osaksi maataloustulolain 15 §:ssä tarkoitettua maataloustuottajien osuutta maataloustuotteiden vientikustannuksista.

Ehdotus

1 §

Valtiolle on *vuosilta 1993—94* suoritettava maataloustulolaisissa (736/89) tarkoitettuna markkinomismaksuna meijerikohtaista kiintiömaksua, jäljempänä kiintiömaksu, sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Kiintiömaksut katsotaan osaksi maataloustulolain 15 §:ssä tarkoitettua maataloustuottajien osuutta maataloustuotteiden vientikustannuksista.

Voimassa oleva laki

28 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1989. Laki koskee vuosilta 1989—1992
suoritettavaa kiintiömaksua.

Ehdotus

28 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1989 ja se on voimassa vuoden 1994
loppuun.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .*